

Số: 2775 /QĐ-BGDĐT

Hà Nội, ngày 27 tháng 9 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH

**Phê duyệt tài liệu giáo dục địa phương lớp 3
sử dụng trong cơ sở giáo dục phổ thông của tỉnh Quảng Ninh**

BỘ TRƯỞNG BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Căn cứ Luật Giáo dục ngày 14 tháng 6 năm 2019;

Căn cứ Nghị định số 69/2017/NĐ-CP ngày 25 tháng 5 năm 2017 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu của Bộ Giáo dục và Đào tạo;

Căn cứ Thông tư số 33/2020/TT-BGDDT ngày 15 tháng 9 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định việc thẩm định tài liệu giáo dục địa phương;

Căn cứ Công văn số 4885/UBND-GD ngày 08 tháng 9 năm 2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh về việc đề nghị phê duyệt Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Quảng Ninh - Lớp 3;

Căn cứ Biên bản kiểm tra ngày 20 tháng 6 năm 2022 của Hội đồng tư vấn phê duyệt tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Quảng Ninh - Lớp 3;

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Giáo dục Tiểu học.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt kèm theo Quyết định này Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Quảng Ninh - Lớp 3 sử dụng trong cơ sở giáo dục phổ thông.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh chịu trách nhiệm về chất lượng và hiệu quả sử dụng tài liệu được phê duyệt tại Điều 1 trong quá trình triển khai thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDDT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Điều 3. Chánh Văn phòng, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Tiểu học, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh, Thủ trưởng các đơn vị có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- Văn phòng Quốc hội;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Thủ tướng Chính phủ;
- Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam;
- Văn phòng Chính phủ;
- Ủy ban VHGD của Quốc hội;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Các Thứ trưởng (để p/h chỉ đạo);
- Lưu: VT, Vụ GDTH.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THÚ TRƯỞNG**

Nguyễn Hữu Độ

Tài liệu

GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG TỈNH QUẢNG NINH

Lớp
3

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG NINH
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

NGUYỄN VĂN TUẾ (Tổng chủ biên) – NGUYỄN THỊ THANH THỦY (Chủ biên)
NGUYỄN THANH HỒNG – NGUYỄN THỊ THANH HUYỀN
VŨ THỊ HẰNG

Trần Hải Đoàn

Tài liệu
GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG
TỈNH QUẢNG NINH

Tổng Chủ Biên

VSW

Nguyễn Văn Tuế

Chủ Đề Khoa

Bé Hải

Clas Hoài Thu

CB

Nheep

Nguyễn Thị Thanh Thủy

Lớp 3

28

Nguyễn Thanh Hồng

UB

Nguyễn Thị Thanh Huyền

Yfb

Võ Thị Hằng

LỜI NÓI ĐẦU

Các em thân mến!

Trên tay các em là cuốn *Tài liệu Giáo dục địa phương tỉnh Quảng Ninh Lớp 3*. Với 8 chủ đề, các em sẽ được tìm hiểu về cảnh đẹp, văn hoá, lịch sử, môi trường,... của tỉnh Quảng Ninh.

Quảng Ninh là vùng đất có bề dày lịch sử, giàu truyền thống văn hoá, tài nguyên phong phú và nhiều cảnh quan tươi đẹp. Chúng mình sẽ cùng khám phá, thực hành, trải nghiệm để hiểu rõ hơn về quê hương, thêm yêu quý, trân trọng và tự hào về nơi mình đang sinh sống.

Hãy cùng nhau vận dụng những điều đã học vào cuộc sống hằng ngày, thực hiện những việc làm có ích với bản thân, gia đình và cộng đồng để quê hương Quảng Ninh ngày càng giàu đẹp và văn minh.

Hướng dẫn sử dụng và kí hiệu dùng trong tài liệu

KHỞI ĐỘNG

Học sinh huy động kiến thức, kinh nghiệm cá nhân để tham gia hoạt động tạo hứng thú, tò mò vào chủ đề mới.

KHÁM PHÁ

Học sinh thực hiện các hoạt động quan sát, thảo luận, tìm tòi, tìm kiếm thông tin nhằm phát hiện và chiếm lĩnh những điều mới, chưa biết của chủ đề.

THỰC HÀNH

Học sinh sử dụng kiến thức, kỹ năng được trang bị để giải quyết các vấn đề, tình huống, chủ đề tương tự hay biến đổi... nhằm khắc sâu kiến thức, hình thành kỹ năng một cách chắc chắn.

VẬN DỤNG

Học sinh giải quyết các vấn đề của thực tế hoặc vấn đề có liên quan đến tri thức của chủ đề, từ đó phát huy tính mềm dẻo của tư duy, khả năng sáng tạo.

Quan sát và trả lời

Hát

Liên hệ và trả lời

Chứng minh nhớ!
Hình thành giá trị, đạo đức.

MỤC LỤC

Lời nói đầu.....	3
Hướng dẫn sử dụng và kí hiệu dùng trong tài liệu.....	4
Chủ đề 1	
Danh lam thắng cảnh tỉnh Quảng Ninh.....	6
Chủ đề 2	
Lễ hội tiêu biểu ở tỉnh Quảng Ninh.....	13
Chủ đề 3	
Nghệ sĩ, nhạc sĩ, nhà văn Quảng Ninh tiêu biểu.....	19
Chủ đề 4	
Sản phẩm tiêu biểu của Quảng Ninh.....	25
Chủ đề 5	
Nghề thủ công truyền thống ở Quảng Ninh.....	31
Chủ đề 6	
Hoạt động đền ơn đáp nghĩa ở Quảng Ninh.....	37
Chủ đề 7	
Thiếu nhi Quảng Ninh học tập và làm theo lời Bác Hồ dạy.....	42
Chủ đề 8	
Bảo vệ môi trường nơi công cộng.....	49

CHỦ ĐỀ

1

DANH LAM THẮNG CẢNH TỈNH QUẢNG NINH

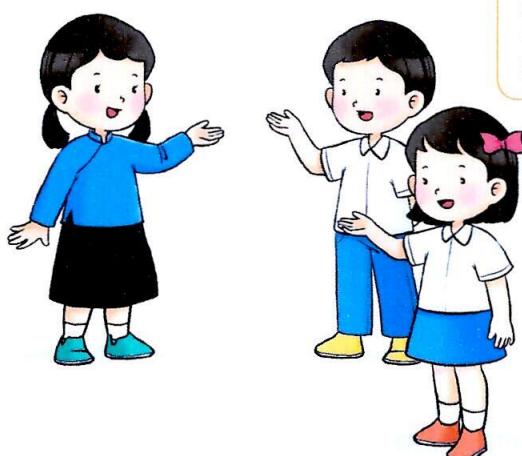

KHỞI ĐỘNG

- Theo em, "danh lam thắng cảnh" là gì? Hãy chia sẻ với các bạn trong nhóm.
- Kể tên những danh lam thắng cảnh tiêu biểu của Quảng Ninh mà em biết?

Cô giáo mới giải thích cho tớ:
Danh lam thắng cảnh là cảnh quan thiên nhiên hoặc địa điểm có sự kết hợp giữa cảnh quan thiên nhiên với công trình kiến trúc có giá trị lịch sử, thẩm mỹ, khoa học.

Bạn có biết danh lam thắng cảnh là gì không?
Ở Quảng Ninh có những danh lam thắng cảnh nào?

KHÁM PHÁ

1 Một số danh lam thắng cảnh tiêu biểu của Quảng Ninh

Hãy nêu tên, vị trí và vẻ đẹp của những danh lam thắng cảnh tiêu biểu dưới đây.

Đây là khu di tích lịch sử và danh thắng Yên Tử. Danh thắng Yên Tử thuộc phường Phương Đông, xã Thượng Yên Công, thành phố Uông Bí.

Yên Tử có vẻ đẹp kì vĩ của núi non, hòa với nét cổ kính trầm mặc của rất nhiều ngôi chùa, am, tháp và rừng cây cổ thụ...

Từ xưa, núi rừng Yên Tử đã nổi tiếng là nơi có cảnh quan đẹp và được liệt vào hàng Danh sơn của đất Việt.

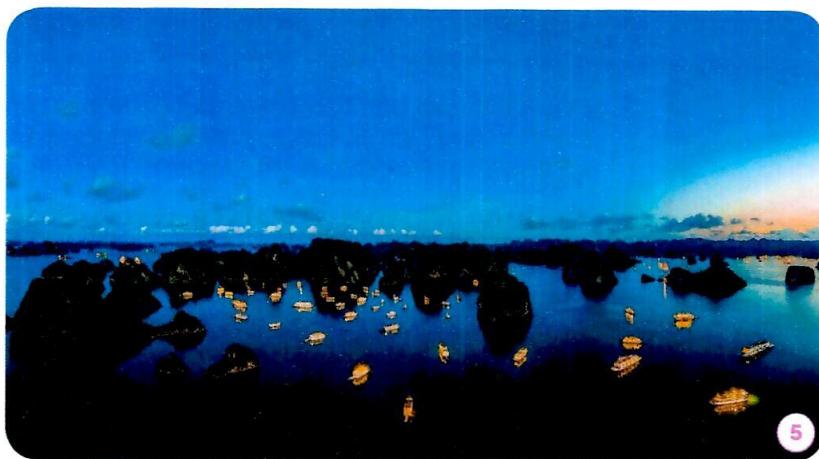
Em...có...biết?

Khu di tích lịch sử và danh thắng Yên Tử rộng lớn được hình thành từ thế kỷ XIII, hiện có 10 chùa và hàng trăm am, tháp. Chùa Đồng ở trên đỉnh cao nhất với độ cao 1.068m so với mực nước biển.

Đây là vịnh Hạ Long – vùng biển đảo ở phía Đông Bắc của Việt Nam. Vịnh Hạ Long kéo dài từ thị xã Quảng Yên, qua thành phố Hạ Long, thành phố Cẩm Phả, đến hết phần biển đảo huyện Vân Đồn (trừ phạm vi của Vườn quốc gia Bái Tử Long).

4

5

Năm 1994, vịnh Hạ Long được UNESCO công nhận là Di sản thiên nhiên thế giới về giá trị thẩm mỹ. Năm 2000, vịnh Hạ Long tiếp tục được UNESCO công nhận là Di sản thiên nhiên thế giới lần thứ 2 với giá trị ngoại hạng về địa chất – địa mạo.

Nơi đây được biết đến với hàng nghìn hòn đảo đá vôi lớn nhỏ và vô số hang động kì thú trên lăn nước xanh lục.

8

Cụm di tích lịch sử và thắng cảnh
Yên Đức, thị xã Đông Triều

Núi Mắn, xã Thống Nhất,
thành phố Hạ Long

Núi Hứa, xã Đại Bình, huyện Đầm Hà

Ruộng bậc thang, huyện Bình Liêu

Hãy kể thêm một số danh lam thắng cảnh tiêu biểu ở Quảng Ninh
và ở địa phương em.

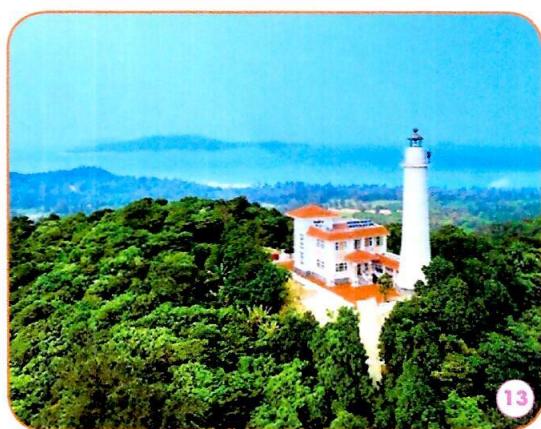
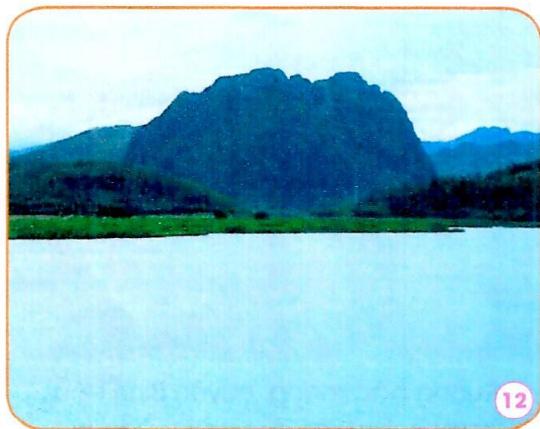
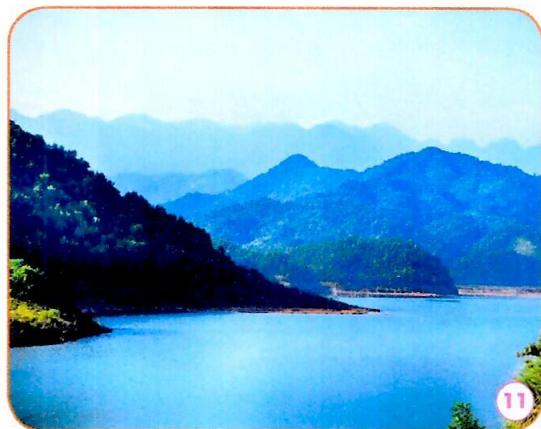
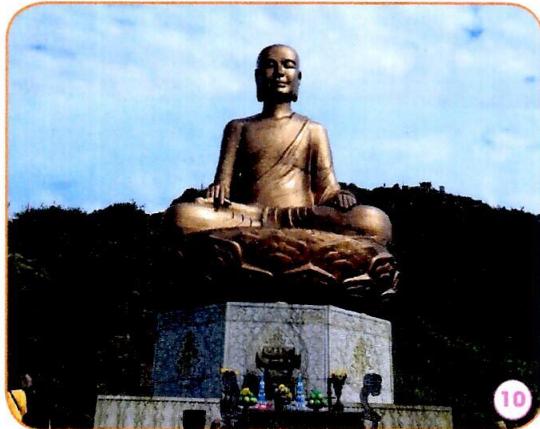

THỰC HÀNH

2 Cùng viết về danh lam thắng cảnh

Hãy chọn 1 trong các danh lam thắng cảnh dưới đây và viết 3 – 5 câu giới thiệu về danh lam thắng cảnh đó vào vở.

(Em có thể tìm hiểu thông tin qua sách, báo, internet dưới sự giúp đỡ của thầy, cô giáo hoặc người thân).

3 Cùng thảo luận

Nên làm gì để thể hiện tình yêu của mình đối với những danh lam thắng cảnh quê hương?

Mình sẽ tuyên truyền,
giới thiệu để nhiều
người biết về danh
lam thắng cảnh của
quê hương mình.

Mình sẽ...

VĂN DỤNG

4 Cùng làm bộ sưu tập

Sưu tầm những tranh ảnh, bài viết về danh lam thắng cảnh của Quảng Ninh và của địa phương em.

5 Cùng thuyết trình

Giới thiệu với các bạn:

- a) Tên và vị trí của danh lam thắng cảnh.
- b) Vẻ đẹp và giá trị của những danh lam thắng cảnh đó.
- c) Em và người dân ở địa phương đã gìn giữ; bảo vệ danh lam thắng cảnh đó như thế nào?

Chúng..mình..nhớ

Tích cực giữ gìn, bảo vệ và giới thiệu về danh lam thắng cảnh của quê hương.

CHỦ ĐỀ

2

LỄ HỘI TIÊU BIỂU CỦA TỈNH QUẢNG NINH

KHỞI ĐỘNG

Hãy cùng thi kể tên một số lễ hội mà em biết.

KHÁM PHÁ

1 Một số lễ hội tiêu biểu ở Quảng Ninh

- Hãy nêu tên những lễ hội tiêu biểu dưới đây.
- Lễ hội được tổ chức ở đâu, vào thời gian nào và lễ hội đó có ý nghĩa gì?
- Ở địa phương em có lễ hội nào? Hãy kể về lễ hội đó với các bạn.

1.1. Lễ hội Tiên Công

Lễ hội Tiên Công diễn ra ở Miếu Tiên Công, xã Cẩm La, thị xã Quảng Yên.

Hằng năm, lễ hội được tổ chức vào ngày mùng 6 và mùng 7 tháng Giêng.

Để tưởng nhớ công ơn các vị Tiên Công đã khẩn hoang đất đai, lập làng, người dân đảo Hòn Nam đã lập miếu thờ 17 vị Tiên Công.

1.2. Lễ hội Bạch Đằng

Địa điểm

Lễ hội Bạch Đằng diễn ra tại phường Yên Giang, thị xã Quảng Yên.

Thời gian

Tổ chức vào ngày mùng 8 tháng 3 (âm lịch) hằng năm, có năm kéo dài tới bốn ngày đêm.

Ý nghĩa

Lễ hội kỷ niệm chiến thắng Bạch Đằng của những người anh hùng dân tộc chống giặc ngoại xâm: Ngô Quyền (năm 938), Lê Hoàn (năm 981), Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn và các danh tướng nhà Trần (năm 1288). Dòng sông Bạch Đằng đời đời còn ghi chiến tích của những người anh hùng dân tộc chống giặc ngoại xâm.

1.3. Lễ hội đền Cửa Ông

Địa điểm

Điễn ra tại đền Cửa Ông, phường Cửa Ông, thành phố Cẩm Phả.

Thời gian

Tổ chức từ ngày mùng 2 tháng Giêng cho đến hết tháng 3 âm lịch.

Ý nghĩa

Đền Cửa Ông thờ Hưng Nhượng Đại Vương Trần Quốc Tảng, con thứ ba của Hưng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn cùng nhiều tướng lĩnh nhà Trần. Lễ hội tưởng niệm công lao của tướng Trần Quốc Tảng và các tướng lĩnh có công đánh giặc và trấn ải vùng Đông Bắc.

1.4. Lễ hội đình Quan Lạn

Địa điểm

Điễn ra ở bến Đình thuộc xã Quan Lạn, huyện Văn Đồn.

Thời gian

Tổ chức vào ngày 18 tháng 6 (âm lịch) hằng năm nhưng lễ hội kéo dài từ ngày 10 đến hết ngày 20 tháng 6.

Ý nghĩa

Lễ hội mang dấu ấn của một hội làng truyền thống thể hiện tinh thần thượng võ của dân tộc, ý thức chống ngoại xâm, bảo vệ chủ quyền dân tộc của những người dân vùng biển.

1.5. Lễ hội đình Trà Cổ

Địa điểm

Điễn ra tại đình Trà Cổ, khu Nam Thọ, phường Trà Cổ, thành phố Móng Cái.

Thời gian

Tổ chức bắt đầu từ ngày 30 tháng 5 đến ngày mùng 3 tháng 6 âm lịch hằng năm.

Ý nghĩa

Lễ hội tưởng nhớ công ơn của Thành hoàng làng và cầu mong trời đất, thần linh mang lại những điều tốt lành cho dân làng.

2 Nên làm gì để thể hiện ý thức văn minh khi tham gia lễ hội?

Nêu những việc làm đúng, chưa đúng khi tham gia các lễ hội trong các hình dưới đây và giải thích tại sao.

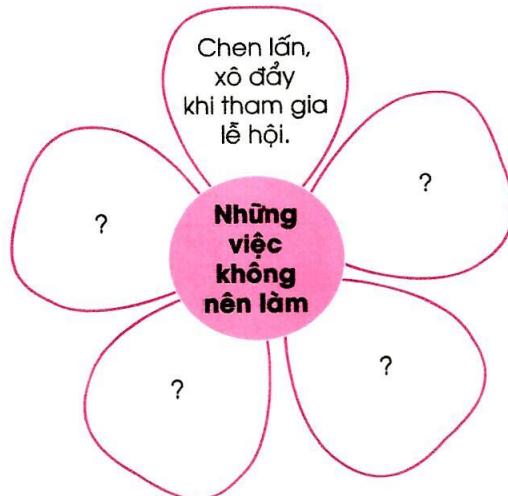
Chia sẻ những việc em đã làm khi tham gia lễ hội.

THỰC HÀNH

3 Cùng vẽ, viết

Hãy vẽ và viết một số việc nên làm và không nên làm khi tham gia lễ hội vào vở theo gợi ý dưới đây.

4 Cùng thảo luận

Chúng mình hãy cùng thảo luận và chia sẻ với các bạn trong nhóm:

- Những việc nên làm và không nên làm khi tham gia lễ hội.
- Cần làm gì để thể hiện ý thức văn minh khi tham gia lễ hội?

Theo mình, những thói quen không tốt là: chen lấn, xô đẩy, đốt hương quá nhiều,...

Mình vứt rác vào thùng.

Chúng mình nên giữ trật tự,...

Theo mình,...

Chúng mình nên...

5 Cùng làm bộ sưu tập

- a) Sưu tầm những hình ảnh, tranh vẽ về các lễ hội của tỉnh Quảng Ninh hoặc của địa phương em.
- b) Viết 3 – 5 câu giới thiệu về một lễ hội mà em yêu thích nhất vào vở.

6 Tập làm hướng dẫn viên

Sắm vai hướng dẫn viên du lịch giới thiệu về một lễ hội tiêu biểu ở địa phương theo sự sáng tạo của riêng em.

Đây là lễ hội...
của địa phương
mình...

Chúng mình nhớ

Tự hào về lễ hội truyền thống của quê hương; chấp hành tốt mọi quy định khi tham gia lễ hội; tham gia giữ gìn di tích, hiện vật,... tại lễ hội.

CHỦ ĐỀ

3

NGHỆ SĨ, NHẠC SĨ, NHÀ VĂN QUẢNG NINH TIÊU BIỂU

KHỞI ĐỘNG

- a) Nghe bài hát do các ca sĩ, nghệ sĩ Quảng Ninh tiêu biểu biểu diễn.
- b) Nghe đọc thơ hoặc nghe giới thiệu về một truyện ngắn của nhà văn Quảng Ninh tiêu biểu.

KHÁM PHÁ

1 Một số nghệ sĩ, nhạc sĩ Quảng Ninh tiêu biểu

Quan sát và kể tên một số nghệ sĩ, nhạc sĩ Quảng Ninh tiêu biểu dưới đây.

Nghệ sĩ nhân dân (NSND) Quang Thọ (1948) là một trong những giọng ca lớn của âm nhạc Việt Nam. Ông đã thể hiện nhiều ca khúc như: *Đất nước* (Phạm Minh Tuấn), *Tôi là người thợ lò* (Hoàng Vân), ...

Cố NSND Lê Dung (1951 – 2001) là một giọng ca lớn, nổi tiếng, tiên phong cho nền âm nhạc cổ điển Việt Nam với những ca khúc đi cùng năm tháng như: *Bài ca hi vọng* (Văn Ký), *Mẹ yêu con* (Nguyễn Văn Tý), ...

Cố NSND Minh Huệ (1946 – 2019) là nghệ sĩ của Đoàn nghệ thuật chèo Quảng Ninh. Cố nghệ sĩ có những vai diễn trong các vở chèo: *Sóng Kinh Thầy*, *Tiếng hát người Dao*, *Sóng Bạch Đằng*.

19

NSND Vũ Tiến Mác (1960) là giọng ca cải lương tiêu biểu của miền Bắc. Những vở diễn tiêu biểu: *Phù Vân*, *Người đàn bà 13 bến nước*,...

Nhạc sĩ Đỗ Hoà An (1951) được coi là bậc thầy, người đã có công lao phát triển, đào tạo những tài năng âm nhạc của Quảng Ninh. Những tác phẩm tiêu biểu: *Trụ biển*, *Khúc hát chim sơn ca*, *Vũ điệu Hạ Long*, *Quê em*,...

Cố nhạc sĩ Đức Minh (1941 – 2017) là người được đánh giá cao trong giới sáng tác âm nhạc Quảng Ninh. Những tác phẩm tiêu biểu: *Em là hoa Pơ Lang*, *Đất mỏ quê ta*, *Trên biển quê hương*, *ca kịch Thạch Sanh*,...

NSND Trần Cẩm (1955) là một đạo diễn tài ba với thế mạnh về sản xuất các thước phim tài liệu. Một số tác phẩm tiêu biểu của ông: *Chân dung thợ lò*, *Những trăn trở từ Hạ Long*,...

? Kể tên một số nghệ sĩ, nhạc sĩ tiêu biểu khác ở Quảng Ninh mà em biết.

Em có biết?

Ngoài những ca sĩ, nhạc sĩ tiêu biểu trên, vùng đất Quảng Ninh còn có rất nhiều người con ưu tú với những đóng góp lớn lao trong lĩnh vực văn hoá – nghệ thuật như: Nghệ sĩ ưu tú (NSUT) Hồ Tháp, NSUT Trọng Thịnh, NSUT Bằng Thái, NSUT Dương Phú, NSUT Thanh Chắc,...

2 Một số nhà văn Quảng Ninh tiêu biểu

Kể tên một số nhà văn Quảng Ninh tiêu biểu trong các bức ảnh dưới đây.

Võ Huy Tâm – Nhà văn đất mỏ

Cố nhà văn Võ Huy Tâm (1926 – 1996) là một tài năng lớn. Từ thợ mỏ, ông trở thành nhà văn nổi tiếng của Việt Nam về vùng mỏ. Các tác phẩm tiêu biểu: *Vùng mỏ*, *Chiếc cát búa*, *Rượu chát*, *Đi lên đì*, *Gánh chèo mảnh*,...

Ông được trao tặng giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật năm 2001.

Trần Nhuận Minh – Những câu thơ đi cùng số phận con người

Trần Nhuận Minh (1944) được coi là nhà thơ của những số phận và hoài bão con người. Những tác phẩm tiêu biểu: *Nhà thơ và hoa cỏ*, *Trước mưa mưa bão*, *Trường ca đá cháy*, *Bản Xô-nát hoang dã*,... Nhiều tập thơ xuất bản ở nước ngoài: *Những hi vọng khôn cùng*, *Đi ngang thế gian*,...

Ông được trao tặng giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật năm 2007.

Lý Biên Cương – Cây bút giàu tình đời, tình người

Cố nhà văn Lý Biên Cương (1941 – 2010) là nhà văn tiêu biểu viết về tình yêu con người, quê hương Quảng Ninh và đất nước. Những tác phẩm tiêu biểu: *Bây giờ ta lại nói về nhau*, *Người tôi yêu mến*, *Khoảng không của đất*,...

Ông được trao tặng giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật năm 2012.

Dương Hướng – Nhà văn tiêu biểu thời kì đổi mới

Nhà văn Dương Hướng (1949) được coi là nhà văn tiêu biểu, tiểu thuyết gia trong thời kì đất nước đổi mới. Những tác phẩm tiêu biểu: *Bến không chồng*, *Dưới chín tầng trời*, *Trần gian đời người*,...

Ông được trao tặng giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật năm 2017.

Võ Khắc Nghiêm – Nhà văn, nhà báo tiêu biểu của ngành Than

Nhà văn Võ Khắc Nghiêm (1942) thuộc thế hệ nhà văn, nhà báo tiêu biểu của ngành Than, tỉnh Quảng Ninh cũng như trong cả nước. Ông đã sáng tác nhiều tác phẩm: *Xung đột âm thầm*, *16 tấn vàng*, *Mảnh đời của Huệ*,...

Ông được trao tặng giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật năm 2017.

? Kể tên nhà văn, nhà thơ tiêu biểu khác ở Quảng Ninh mà em biết.

Về mảng văn học thiếu nhi, mình biết nhà văn Lê Toán, người chuyên viết truyện giả tưởng cho thiếu nhi với các tác phẩm tiêu biểu: San hô màu hạt lựu, Bầu trời vẩy tê tê, Tới hệ mặt trời xa lạ,...

Ngoài ra, mình còn biết nhà thơ Nguyễn Châu – người dành nhiều tâm huyết cho thi ca thiếu nhi với các tác phẩm tiêu biểu: Sóng trắng, Con trai Bạch tuộc,...

Các bạn còn biết nhà văn tiêu biểu nào khác không?

Mình biết một số nhà văn, nhà thơ tiêu biểu như: Vy Huyền Đắc, Tô Ngọc Hiến, Trần Tâm, Lê Hương, Sỹ Hồng, Vũ Thảo Ngọc, Trần Ngọc Tảo, Trương Thiếu Huyền,...

Mình biết một số nhà văn trẻ như: Vũ Quỳnh Giao, Cao Nguyệt Nguyên, Phạm Học,...

THỰC HÀNH

3 Biểu diễn, giới thiệu sơ lược hoặc nêu ấn tượng của em về một tác phẩm tiêu biểu của các nhạc sĩ, nhà văn Quảng Ninh

? Đọc trích đoạn trong bài thơ *Dặng con* (Trần Nhuận Minh) và giới thiệu sơ lược về nội dung đoạn trích.

DẶNG CON

Chẳng ai muốn làm hành khát
Tôi trời đày ở nhân gian
Con không được cười giễu họ
Dù họ hôi hám úa tàn.

Nhà mình sát đường, họ đến
Có cho thì có là bao?
Con không bao giờ được hỏi
Quê hương họ ở nơi nào.

Mình tạm gọi là no ấm
Ai biết cơ trời vẫn xoay?
Lòng tốt gửi vào thiên hạ
Biết đâu nuôi bố sau này...

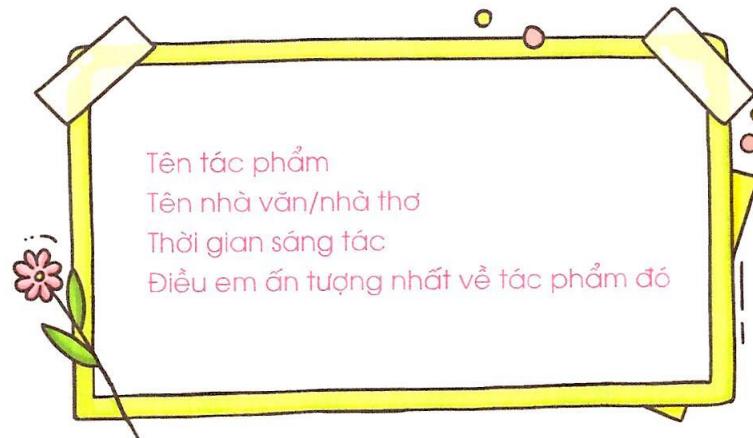
(Theo Trần Nhuận Minh)

Đoạn trích trên nằm trong bài thơ *Dặng con* của nhà thơ Trần Nhuận Minh được sáng tác năm 1991, được bình chọn là 1 trong 100 bài thơ hay nhất thế kỉ 20 của Việt Nam.

Đoạn trích là lời của người cha dặn dò con về thái độ, cách ứng xử với người có hoàn cảnh khó khăn (người ăn mày). Thông qua đó, nhà thơ muốn nhắc nhở chúng ta về lòng yêu thương con người, cách đối nhân xử thế ở đời.

- ?) a) Viết 3 – 5 câu về một tác phẩm của nhà văn Quảng Ninh tiêu biểu theo gợi ý:

- b) Biểu diễn hoặc nêu cảm nhận về một tác phẩm của ca sĩ, nhạc sĩ Quảng Ninh tiêu biểu để lại nhiều ấn tượng với em theo gợi ý:

4 Suy nghĩ, cảm nhận của bản thân về những đóng góp của các nghệ sĩ, nhà văn Quảng Ninh tiêu biểu

?

Viết 2 – 3 câu nêu suy nghĩ, cảm nhận của em về những đóng góp của các ca sĩ, nghệ sĩ, nhà văn Quảng Ninh tiêu biểu vào vở.

Mình thấy các nghệ sĩ, nhà văn đã góp phần quan trọng làm cho nền văn hoá nghệ thuật của Quảng Ninh ngày càng phát triển.

Mình rất tự hào về những đóng góp của các nhân vật tiêu biểu ở Quảng Ninh cho quê hương.

5 Cùng thuyết trình

?

Giới thiệu với các bạn trong lớp về một nghệ sĩ/nhà văn Quảng Ninh tiêu biểu theo gợi ý:

- Tên ca sĩ, nghệ sĩ, nhà văn.
- Tên một số tác phẩm tiêu biểu.
- Suy nghĩ, cảm nhận của em về đóng góp của nghệ sĩ/nhà văn tiêu biểu đó.

Chúng mình nhớ

Tìm hiểu về tác phẩm, nghe nhạc, đọc truyện, học các bài thơ của tác giả địa phương; yêu quý, biết ơn, tự hào về những người làm rạng danh cho quê hương.

CHỦ ĐỀ 4

SẢN PHẨM TIÊU BIỂU CỦA QUẢNG NINH

KHỞI ĐỘNG

- a) Cùng bạn chơi trò "Đi chợ".
- b) Chia sẻ: Giới thiệu với bạn về những sản phẩm em chọn.

KHÁM PHÁ

1 Một số sản phẩm, hàng hoá tiêu biểu của Quảng Ninh

Kể tên một số sản phẩm, hàng hoá tiêu biểu của Quảng Ninh dưới đây. Những sản phẩm, hàng hoá nào có ở nơi em sống?

Gốm sứ Đông Triều
phường Kim Sơn, thị xã Đông Triều

1

Sản phẩm mỹ nghệ than đá
phường Hồng Hà, thành phố Hạ Long

2

Ngọc trai Hạ Long
phường Hà Khẩu, thành phố Hạ Long

3

Mực khô Cô Tô
thị trấn Cô Tô, huyện Cô Tô

Miến dong Bình Liêu
xã Húc Động, huyện Bình Liêu

Nước khoáng Quang Hanh
phường Quang Hanh,
thành phố Cẩm Phả

Chả mực Hạ Long
phường Hồng Gai, thành phố Hạ Long

Nước mắm Cái Rồng
xã Đông Xá, huyện Văn Đồn

Trà hoa vàng
xã Đẹp Thanh, huyện Ba Chẽ

4

5

6

7

8

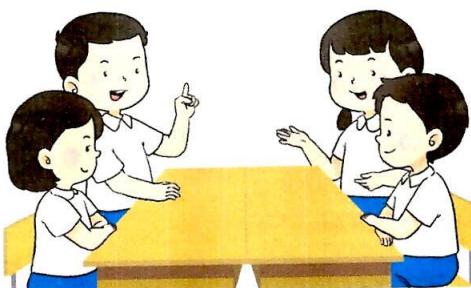
9

Kể thêm tên một số sản phẩm tiêu biểu của địa phương em.

2 Một số vùng sản xuất tập trung các sản phẩm, hàng hoá tiêu biểu ở Quảng Ninh

Cùng các bạn trong nhóm sắp xếp các sản phẩm, hàng hoá tiêu biểu ở Quảng Ninh vào nhóm sản phẩm, hàng hoá thích hợp (sản phẩm là hàng hải sản, sản phẩm là hàng công nghệ chế biến, sản phẩm gốm sứ mĩ nghệ, sản phẩm là hàng nông sản, sản phẩm là hàng lâm sản). Kể tên các vùng sản xuất tập trung chủ yếu của các sản phẩm, hàng hoá đó?

PHIẾU HỌC TẬP

Nhóm:...

PHÂN LOẠI NHÓM SẢN PHẨM VÀ VÙNG SẢN XUẤT TẬP TRUNG CHỦ YẾU CÁC SẢN PHẨM, HÀNG HOÁ TIÊU BIỂU

Nhóm sản phẩm	Tên sản phẩm	Vùng sản xuất tập trung chủ yếu
Sản phẩm là hàng hải sản	Mực khô,..	Vùng ven biển: Hạ Long,...
Sản phẩm là hàng công nghệ chế biến	?	?
Sản phẩm gốm sứ mĩ nghệ	?	?
Sản phẩm là hàng nông sản	?	?
Sản phẩm là hàng lâm sản	?	?

Các sản phẩm tiêu biểu của địa phương em thuộc nhóm sản phẩm nào?

3 Ích lợi, giá trị của một số sản phẩm tiêu biểu của Quảng Ninh

Nêu tên và ích lợi, giá trị của các sản phẩm trong hình dưới đây.

1

Dầu thực vật Cái Lân được sản xuất tại khu công nghiệp Cái Lân, thành phố Hạ Long. Dầu được làm từ dầu ô lô và dầu đậu nành... giúp tăng hương vị món ăn, cung cấp năng lượng, giúp cho chức năng chuyển hóa, có tác dụng phòng ngừa bệnh tật,...

Hàu sữa chưng thịt là sản phẩm đặc sản của tỉnh Quảng Ninh, được sản xuất và chế biến tại phường Hồng Hải, thành phố Hạ Long. Đây là món ăn giàu dinh dưỡng, săt, kẽm,... đặc biệt bổ dưỡng cho trẻ em và phụ nữ đang nuôi con nhỏ.

2

3

Nấm kim châm được sản xuất tại phường Kim Sơn, thị xã Đông Triều. Đây là sản phẩm có thể chế biến được nhiều món ăn ngon, bổ dưỡng, giúp cung cấp các chất dinh dưỡng như vitamin, khoáng chất, chất xơ, hỗ trợ sức khỏe tim mạch, góp phần ngăn chặn tế bào ung thư, tăng cường hệ miễn dịch cho cơ thể,...

4

Gạo nếp cái hoa vàng Đông Triều khi được nấu lên rất thơm ngon, dẻo, hạt cơm bóng. Có thể chế biến thành nhiều món như: xôi, bánh chưng,...

- Kể thêm tên và ích lợi, giá trị của một số sản phẩm tiêu biểu của địa phương em.
- Em thích nhất sản phẩm tiêu biểu nào của Quảng Ninh? Vì sao?

THỰC HÀNH

4 Cùng tìm hiểu cách làm một sản phẩm tiêu biểu

- Cùng các bạn trong nhóm thảo luận về cách làm một sản phẩm tiêu biểu của Quảng Ninh mà các em thích.
- Giới thiệu ngắn gọn về cách làm sản phẩm đó trước lớp.

5 Tuyên truyền, giới thiệu một sản phẩm hàng hoá tiêu biểu của Quảng Ninh

Sưu tầm tranh, ảnh về các hàng hoá, sản phẩm tiêu biểu của tỉnh Quảng Ninh và chia sẻ với các bạn.

VĂN DỤNG

6 Tập làm chuyên gia tư vấn tiêu dùng

Tập làm chuyên gia tư vấn tiêu dùng thông thái, giới thiệu về một sản phẩm tiêu biểu của Quảng Ninh mà em thích theo gợi ý sau:

- Tên sản phẩm, nơi sản xuất.
- Nguyên liệu chính làm sản phẩm.
- Sản phẩm đó có là sản phẩm nghề truyền thống (sản phẩm OCOP) không?
- Ích lợi/giá trị của sản phẩm.
- Ý nghĩa của việc gìn giữ, phát triển các nghề tại Quảng Ninh.

Chúng...mình...nhớ

Cùng giới thiệu các sản phẩm tiêu biểu của quê hương Quảng Ninh với bạn bè gần xa.

NGHỀ THỦ CÔNG TRUYỀN THỐNG Ở QUẢNG NINH

KHỞI ĐỘNG

- a) Nghe hoặc hát một bài hát về nghề nghiệp mà em yêu thích.
- b) Bài hát đó nói về nghề gì?

KHÁM PHÁ

1 Một số nghề thủ công truyền thống

- a) Kể tên một số nghề thủ công truyền thống ở Quảng Ninh và những sản phẩm của nghề đó trong các hình dưới đây.
- b) Kể tên nguyên liệu chính để làm ra sản phẩm của một số nghề thủ công truyền thống.
- c) Các sản phẩm đó có đặc điểm gì, có ích lợi gì đối với đời sống con người?

Nghề gốm sứ ở Đông Triều

Đồ gốm được làm từ đất sét. Các sản phẩm gốm Đông Triều có độ cứng, độ bền cao, nước men trong và mịn,...

1

31

Nghề đan thuyền nan ở thị xã Quảng Yên

Thuyền được đan từ các nan tre, phủ nhựa đường, thường có kích thước nhỏ, nhẹ dùng để di chuyển trên sông, biển. Thuyền lớn hơn để vận chuyển hàng hoá, đánh bắt gần bờ.

Nghề đóng tàu vỏ gỗ ở thị xã Quảng Yên

Tàu vỏ gỗ có kích thước khá lớn, chạy bằng động cơ nhưng vẫn sử dụng các kỹ thuật đóng tàu truyền thống. Tàu chạy trên sóng biển rất đầm, sức chở lớn.

Nghề làm nước mắm ở Vạn Đồn

Nước mắm sá sùng Cái Rồng được sản xuất từ cá cơm tươi, cá thu, tép moi và sá sùng... Nước mắm có mùi thơm, vị mặn nhưng không gắt, có vị ngọt của đậm cá và sá sùng.

Nghề làm miến dong ở Bình Liêu

Miến dong được chế biến từ bột củ dong riêng. Miến có vị thơm, ngọt dịu. Sợi miến dong rất trong, dai và mềm.

?

Kể tên một số nghề thủ công truyền thống ở nơi em sống.

2 Một số công đoạn chính để làm ra sản phẩm của một số nghề truyền thống

Kể tên và vẽ sơ đồ về các công đoạn chính để làm ra sản phẩm của một số nghề truyền thống theo gợi ý:

Các công đoạn chính để làm ra sản phẩm gốm sứ

Để làm ra một sản phẩm gốm phải trải qua các khâu: pha chế đất sét, tạo hình sản phẩm, trang trí hoa văn, tráng men và cuối cùng là nung gốm.

Tạo hình đồ gốm

Tráng men đồ gốm

Đan thuyền cần rất nhiều công đoạn như chọn tre, vót nan, đan nan thành mẻ và cạp thành khuôn thuyền, sơn phủ nhựa đường và phơi khô.

Đan tre thành những mảng lớn

Sơn phủ nhựa đường để chống thấm nước

Nước mắm sả sùng Cái Rồng sản xuất theo quy trình: phơi trộn nguyên liệu với muối, phơi nắng, ủ và đánh đảo trong chum; lọc rút thành phẩm và đóng chai.

Phơi nắng, ủ và đánh đảo nguyên liệu

Đóng chai

Bột dong được lọc kỹ để không có sạn, sau đó tráng miến, thái miến và phơi miến.

Chuẩn bị lọc bột

Phơi miến dong

THỰC HÀNH

3 Trò chơi ghép ô chữ

Ghép nguyên liệu chính với sản phẩm làm ra và đặc điểm tương ứng của sản phẩm đó.

Nguyên liệu chính

Sản phẩm

Đặc điểm sản phẩm

Đất sét

Miến dong

Có độ cứng, độ bền cao, nước men trong và mịn,...

Củ dong riêng

Thuyền vỏ gỗ

Thuyền nhỏ, cơ động để di chuyển, đánh bắt gần bờ.

Nan tre

Đồ gốm

Thuyền gỗ chạy bằng động cơ, có thể đánh bắt xa bờ.

Gỗ

Nước mắm

Có vị thơm, ngọt dịu, sợi trong, dai và mềm,...

Cá cơm tươi, sá sùng

Thuyền nan

Mùi thơm, vị mặn, có vị ngọt của đậm cá và sá sùng.

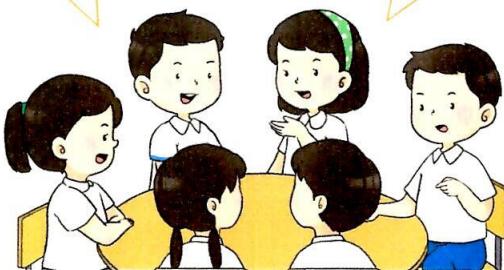
4 Cùng thảo luận

Chúng mình hãy cùng thảo luận và chia sẻ với các bạn trong nhóm:

- Một số nghề thủ công truyền thống ở Quảng Ninh và địa phương em.
- Ý nghĩa của công việc, ngành nghề đó với địa phương.
- Nêu tình cảm của em đối với một số nghề truyền thống.
- Theo em, cần làm gì để giữ gìn và phát triển nghề thủ công truyền thống ở địa phương?

Người dân nhiều nơi khác đến đặt đóng tàu, thuyền mang lại lợi ích kinh tế cho người dân, góp phần phát triển kinh tế thương mại, dịch vụ...

Mình rất tự hào về sản phẩm gốm sứ quê mình. Đồ gốm Đông Triều được người tiêu dùng các nước như Hàn Quốc, Các Tiểu Vương quốc Ả rập thống nhất, Đài Loan, Canada... ưa chuộng.

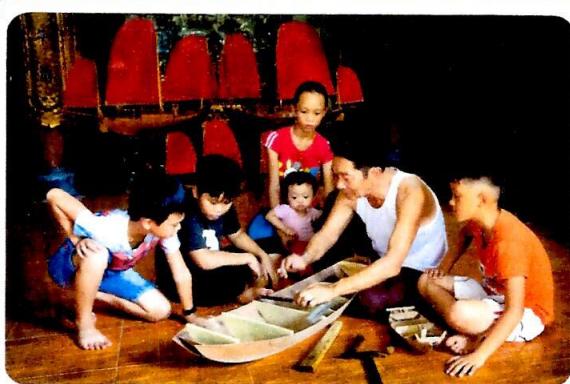

Nghề làm miến dong giúp gắn kết người trồng dong riêng với các cơ sở chế biến; người tiêu thụ sản phẩm...

VẬN DỤNG

5 Cùng trải nghiệm

- Tham quan một làng nghề hay một cơ sở sản xuất sản phẩm thủ công truyền thống ở địa phương em.

Nghệ nhân ưu tú Lê Đức Chấn (làng nghề đóng tàu Cống Mương, phường Phong Hải, thị xã Quảng Yên) đang giới thiệu cho các cháu thiếu nhi mô hình thuyền buồm ba vát có thể chạy ngược gió

b) Ghi chép những điều em quan sát được theo gợi ý:

PHIẾU QUAN SÁT

Họ và tên: ..... Lớp: .....

Ngày đi tham quan: .....

Địa điểm tham quan: .....

STT	Nghề thủ công: ...	Nội dung quan sát
1	Tên sản phẩm: ...	
2	Các công đoạn chính để làm ra sản phẩm: ...	
3	Đặc điểm của sản phẩm: ...	
4	Ích lợi của sản phẩm: ...	
5		

c) Báo cáo kết quả tham quan.

6 Tuyên truyền, giới thiệu về nghề thủ công truyền thống ở địa phương em

- Vẽ tranh hoặc viết 5 – 6 câu về nghề thủ công truyền thống ở địa phương em.
- Giới thiệu với các bạn và mọi người xung quanh về sản phẩm của em.

Chúng mình nhớ

Tìm hiểu về làng nghề, cách làm nghề; mua và sử dụng các sản phẩm làng nghề của Quảng Ninh.

CHỦ ĐỀ 6

HOẠT ĐỘNG ĐỀN ƠN ĐÁP NGHĨA Ở TỈNH QUẢNG NINH

KHỞI ĐỘNG

Hình ảnh dưới đây nhắc nhở chúng ta điều gì? Em đã tham gia hoạt động này bao giờ chưa?

KHÁM PHÁ

1 Một số hoạt động đền ơn, đáp nghĩa

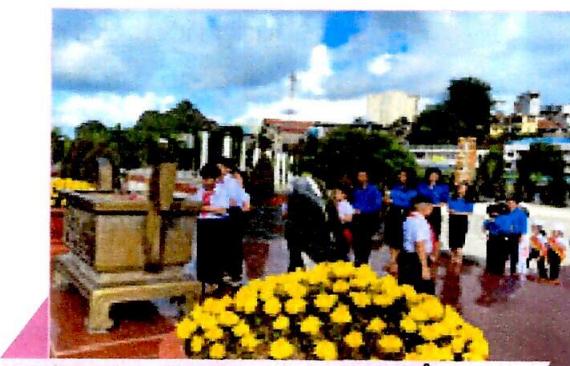

Hãy mô tả các hoạt động trong các hình ảnh dưới đây. Em đã tham gia những hoạt động tương tự nào? Hãy chia sẻ với các bạn trong nhóm.

Học sinh trường THCS Thị trấn Cô Tô
chăm sóc các phần mộ liệt sĩ.

1

Đoàn giáo viên, học sinh trường Tiểu học
Hạ Long dâng hương, đặt vòng hoa
tại Đài tưởng niệm các anh hùng liệt
sĩ thành phố Hạ Long và tượng đài
đồng chí Vũ Văn Hiếu.

2

37

Công an thành phố Uông Bí tặng quà cho thương, bệnh binh nhân kỷ niệm 70 năm Ngày Thương binh liệt sĩ.

3

Đồng chí Hoàng Văn Hải, Bí thư Tỉnh đoàn thăm tặng quà mẹ Việt Nam anh hùng Nguyễn Thị Thực tại phường Cao Xanh, thành phố Hạ Long.

4

Đoàn Than Quảng Ninh bàn giao nhà mới cho gia đình có công, phường Phương Nam, thành phố Uông Bí.

5

Đoàn lãnh đạo địa phương trao nhà tình nghĩa tại khu Nam Thạch A, Cẩm Thạch, thành phố Cẩm Phả.

6

? Hãy kể những hoạt động đền ơn đáp nghĩa ở địa phương em.

Em có biết?

Từ năm 2013 đến năm 2018, toàn tỉnh Quảng Ninh đã có 9.657 hộ gia đình người có công được xây dựng, sửa chữa nhà ở. Năm 2020, tinh Quảng Ninh hỗ trợ sửa chữa, xây mới 2.840 căn nhà cho người có công với cách mạng. Hằng năm, có trên 5.000 lượt người có công được chăm sóc, điều dưỡng phục hồi sức khỏe.

Ngoài ra, từ nguồn quỹ "Đền ơn, đáp nghĩa" của tỉnh, các địa phương đã thực hiện việc cải tạo, sửa chữa, nâng cấp các nghĩa trang liệt sĩ, nhà bia ghi tên liệt sĩ, đài tưởng niệm các anh hùng liệt sĩ; tổ chức các hoạt động thăm hỏi, tặng quà các gia đình chính sách, người có công với cách mạng nhân các ngày kỷ niệm, lễ, Tết...

2 Chăm sóc, đền đáp công lao người có công

Hãy nêu:

- Vì sao cần chăm sóc và đền đáp người có công?
- Tri ân người có công bằng cách nào?
- Ý nghĩa của việc chăm sóc, đền đáp người có công.

① Theo em, cần chăm sóc, đền đáp người có công để góp phần bù đắp những mất mát, thiệt thòi, giúp cho các gia đình chính sách, người có công ổn định cuộc sống.

② Theo em, tri ân người có công bằng những việc làm cụ thể, thiết thực như: sẻ chia những khó khăn, mất mát,...

③ Theo em, tri ân bằng các hoạt động chăm sóc bà mẹ Việt Nam anh hùng.

④ Theo em, cần xây mới và sửa chữa nhà tình nghĩa; đỡ đầu con em thương binh, liệt sĩ; trợ cấp, hỗ trợ thường xuyên các gia đình chính sách...

⑤ Theo em, tri ân người có công còn giúp chúng ta sống có văn hoá, có tinh, có nghĩa,... góp phần xây dựng quê hương giàu đẹp, văn minh.

⑥ Theo em,...

THỰC HÀNH

3 Giới thiệu bộ sưu tập

- Em hãy sưu tầm một số hình ảnh về hoạt động đền ơn, đáp nghĩa ở địa phương mà em biết.
- Giới thiệu với các bạn trong nhóm về các hoạt động đó.

Xin giới thiệu với các bạn bộ sưu tập về hoạt động đền ơn, đáp nghĩa mình đã sưu tầm được...

4 Em đã làm gì để tham gia chăm sóc, đền đáp người có công?

Hãy viết một số việc em đã làm hoặc cùng tham gia chăm sóc, đền đáp người có công vào vở

5 Cùng thuyết trình

Hãy cùng người thân tìm hiểu về những người có công ở địa phương em và đề xuất một việc làm có ý nghĩa với các gia đình đó.

Em hãy báo cáo với thầy/cô giáo và chia sẻ với các bạn trong nhóm.

Thôn xóm mình có
3 gia đình người
có công. Mình dự
định sê...

Chúng mình nhớ

Chăm sóc, sẻ chia, đền đáp người có công tại địa phương.

THIẾU NHI QUẢNG NINH HỌC TẬP VÀ LÀM THEO LỜI BÁC HỒ DẠY

KHỞI ĐỘNG

Chúng mình hãy cùng nhắc lại 5 điều Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng mà chúng ta đã được học ở lớp 1 nhé!

KHÁM PHÁ

1 Một số tấm gương sáng của thiếu nhi Quảng Ninh

Những thiếu nhi tiêu biểu về học tập và hoạt động Đội được biểu dương, vinh danh tại Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ tỉnh Quảng Ninh là những tấm gương điển hình làm theo lời Bác.

Các bạn đã góp phần làm "ngát hương" trong "vườn hoa" chăm ngoan, học giỏi của thiếu nhi Quảng Ninh dâng Bác.

Hãy kể lại những tấm gương tiêu biểu của thiếu nhi Quảng Ninh dưới đây.

NGUYỄN DUY HƯNG

TRƯỜNG TIỂU HỌC HẠ LONG, THÀNH PHỐ HẠ LONG

Nguyễn Duy Hưng là học sinh xuất sắc, có nhiều thành tích trong học tập và các hoạt động phong trào.

Từ lớp 1 đến lớp 4, Nguyễn Duy Hưng luôn hoàn thành xuất sắc các nội dung học tập và rèn luyện, 4 năm liền đạt giải Nhất kì thi Trạng nguyên nhỏ tuổi cấp trường.

Năm 2021, bạn đạt giải Khuyến khích kì thi Olympic Toán học hè Fmo cấp Quốc gia, đạt huy chương Vàng cấp Quốc gia, là học sinh duy nhất ở tỉnh Quảng Ninh được chọn thi vòng Quốc tế và đứng thứ tư thế giới kì thi Ngôn ngữ toàn cầu Willkommen 2021.

Nguyễn Duy Hưng còn tích cực tham gia các hoạt động của Đội và phong trào thiếu nhi; bạn đã đạt giải Nhất cuộc thi Tìm hiểu Lịch sử 90 năm Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh cấp Thành phố năm 2020, được nhận Giấy chứng nhận có thành tích xuất sắc trong công tác Đội và phong trào thanh thiếu nhi.

Năm học 2020 – 2021, Nguyễn Duy Hưng được công nhận là tài năng trẻ cấp thành phố và cấp tỉnh; được nhận Giấy khen của UBND thành phố Hạ Long, Bằng khen của Tỉnh đoàn Quảng Ninh và Bằng khen của UBND tỉnh Quảng Ninh.

NINH NGUYỄN GIA HÂN

TRƯỜNG TIỂU HỌC ĐỒN ĐẶC, HUYỆN BA CHẼ

Nịnh Nguyễn Gia Hân là học sinh tiêu biểu về nhiều mặt. Bạn luôn nỗ lực phấn đấu vươn lên trong học tập, nhiều năm liền đạt thành tích Hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ học tập và rèn luyện.

Bên cạnh đó, bạn còn tích cực tham gia các phong trào hoạt động đội, biết cổ vũ động viên các bạn tích cực tham gia các phong trào hoạt động. Là Liên đội trưởng, trong công tác Đội, Gia Hân luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm gương mẫu cho các bạn noi theo.

Năm 2019, bạn đạt huy chương vàng giải cờ vua cấp Tiểu học tại Hội khỏe phù đổng Huyện Ba Chẽ lần thứ X.

Năm học 2020 – 2021, bạn đạt giải Nhì cuộc thi giao lưu Tiếng Việt của chúng em dành cho học sinh dân tộc thiểu số cấp trường.

Tập luyện, tham gia, chỉ huy đội hình thi Nghi thức Đội Tỉnh Quảng Ninh năm học 2020 – 2021, đạt giải Nhì khối Tiểu học.

Bạn được Huyện đoàn Ba Chẽ tặng giấy khen có thành tích xuất sắc trong công tác Đội và phong trào Thiếu nhi, năm học 2020 – 2021.

Năm học 2021 – 2022, bạn đạt giải Ba môn Cờ vua khối Tiểu học tại giải Cờ vua TH&THCS Huyện Ba Chẽ; tham gia đội tuyển thi Tiếng Anh khối Tiểu học cấp Huyện năm học 2021 – 2022, đạt giải Ba toàn đoàn.

LÊ MINH KHÔI

TRƯỜNG TH&THCS NAM KHÈ, THÀNH PHỐ UÔNG Bí

Lê Minh Khôi là học sinh giỏi, đạt được nhiều thành tích trong học tập và nghiên cứu khoa học. Năm 2017 (lớp 4), Minh Khôi đạt giải Ba Hội thi tin học trẻ tỉnh Quảng Ninh Lần Thứ XVIII.

Năm 2018 (lớp 5), anh đạt giải Khuyến khích Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng lần thứ III, đạt giải Nhì – Hội thi tin học trẻ tỉnh Quảng Ninh, lần thứ XIX.

Năm 2019 (lớp 6), anh đạt giải Ba – Hội thi tin học trẻ Thành phố Uông Bí; đạt giải Ba – Hội thi tin học trẻ tỉnh Quảng Ninh lần thứ XX.

Năm 2020 (lớp 7), anh được trao Giấy khen của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố: Điển hình tiên tiến 5 năm 2015 – 2020.

Năm 2021 (lớp 9), anh đạt giải Tiềm năng Hội thi Khoa học kỹ thuật thành phố Uông Bí.

HOÀNG ANH THƯ

TRƯỜNG TIỂU HỌC VĨNH KHÊ, THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU

Hoàng Anh Thư là liên đội trưởng của trường; từ lớp 1 đến lớp 4 bạn luôn là học sinh hoàn thành xuất sắc các nội dung học tập và rèn luyện.

Năm học 2020 – 2021, bạn đạt giải nhất Hội thi viết chữ đẹp cấp thị xã, đạt Huy chương Bạc quốc gia cuộc thi IOE; đạt giải Ba cấp tỉnh và cấp quốc gia cuộc thi "Đại sứ văn hoá đọc"; đạt giải Chuyên đề "Câu chuyện viết tiếp song ngữ hay nhất" cấp quốc gia.

Nhiệt tình tham gia các hoạt động phong trào văn hoá văn nghệ và thể thao, từ năm 2018 đến 2020, Hoàng Anh Thư đã xuất sắc đạt Huy chương vàng, Huy chương bạc các giải khiêu vũ thể thao cấp quốc gia.

Hoàng Anh Thư rất thích học tiếng Anh, hiện nay bạn đang tham gia lớp học "Gương Mặt Thương Hiệu" do Hội liên hiệp Anh ngữ Việt Nam tổ chức.

- ?
- a) Em hãy tìm hiểu và kể thêm một số tấm gương sáng ở lớp, trường hoặc địa phương em.
- b) Em đã làm những gì ở nhà, ở trường và nơi công cộng để xứng danh là cháu ngoan Bác Hồ?

THỰC HÀNH

2 Thực hiện tốt 5 điều Bác Hồ dạy

- Kể tên những việc em đã làm để thực hiện 5 điều Bác Hồ dạy.
- Hãy chia sẻ với các bạn trong nhóm về những việc nên làm để thực hiện tốt 5 điều Bác Hồ dạy.

3 Học tập và làm theo lời Bác Hồ dạy

Hãy viết một việc làm của em hoặc tấm gương mà em biết về việc học tập và làm theo lời Bác Hồ dạy vào vỏ.

Tấm gương học tập và làm theo lời Bác Hồ dạy

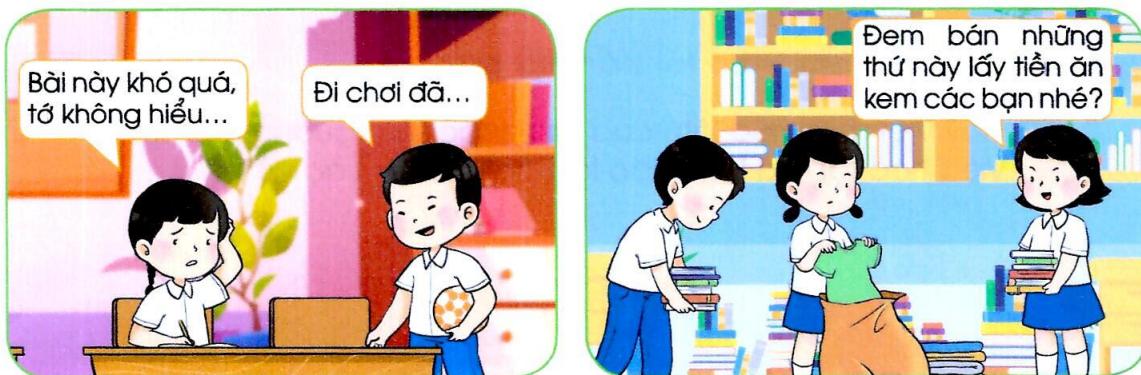
4 Cùng thi kể chuyện

Em hãy tìm hiểu những tấm gương sáng trong học tập và làm theo lời Bác Hồ dạy ở lớp, trường, địa phương rồi kể với các bạn trong nhóm một tấm gương mà em thích nhất.

5 Xử lý tình huống

Em sẽ nói với các bạn trong các tình huống dưới đây như thế nào? Tại sao?

Chúng...mình...nhớ

Học tập và làm theo lời Bác Hồ dạy!

BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG NƠI CÔNG CỘNG

KHỞI ĐỘNG

Chúng mình hãy cùng hát hoặc đọc một bài thơ về môi trường nhé!

KHÁM PHÁ

1 Tìm hiểu về môi trường công cộng ở Quảng Ninh

Môi trường công cộng ở Quảng Ninh trong các hình dưới đây có đặc điểm gì?

1

2

3

4

5

6

a) Theo em, môi trường công cộng có vai trò gì?

b) Hãy kể tên và mô tả một số môi trường công cộng ở địa phương em.

49

49

2 Cần làm gì để bảo vệ môi trường công cộng?

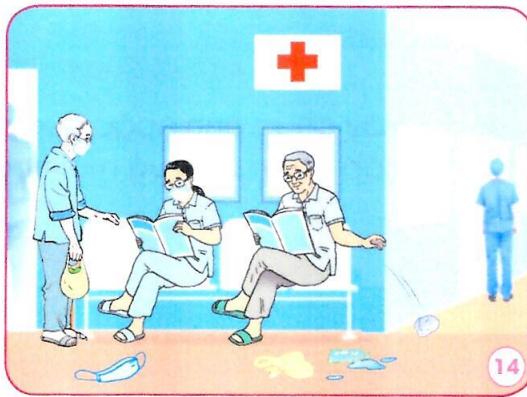

- a) Hãy mô tả khung cảnh môi trường công cộng trong các hình dưới đây.
- b) Nêu ích lợi hoặc hại của các việc làm trong mỗi hình.

13

14

- ?) a) Em hãy kể thêm một số việc làm để bảo vệ môi trường công cộng.
b) Em đã làm những gì để giữ gìn môi trường nơi công cộng xanh, sạch, đẹp?

THỰC HÀNH

3 Tập làm nhà khoa học

Em hãy cùng các bạn điều tra về môi trường công cộng nơi em sống rồi hoàn thành bảng sau vào vở:

PHIẾU ĐIỀU TRA MÔI TRƯỜNG CÔNG CỘNG

Họ và tên:

Nhóm:

Địa điểm

Thời gian:

STT	Môi trường	Địa điểm/ khu vực	Tình trạng môi trường			Nguyên nhân	Giải pháp
			Sạch/Tốt	Trung bình	Bẩn/Xấu		
1	Trường học	Nhà vệ sinh		Đôi lúc còn chưa sạch		Một số bạn chưa giữ gìn vệ sinh tốt,...	Ý thức tốt khi đi vệ sinh, lau dọn thường xuyên,...
2	Khu dân cư	?	?	?	?	?	?
3	Siêu thị	?	?	?	?	?	?
4	Bệnh viện	?	?	?	?	?	?
5	Chợ	?	?	?	?	?	?

4 Những việc em đã làm để bảo vệ môi trường công cộng

Hãy chụp ảnh hoặc quay video, viết vào vở về việc làm của em góp phần bảo vệ môi trường.

VĂN DỤNG

5 Cùng thảo luận

Chúng mình hãy cùng thảo luận và chia sẻ với các bạn trong nhóm:

- Những thói quen không tốt ảnh hưởng đến môi trường công cộng.
- Cần làm gì để bảo vệ sức khỏe cộng đồng và môi trường công cộng?

6 Tập làm tuyên truyền viên

Sử dụng kết quả điều tra và hiểu biết của em về vấn đề môi trường công cộng, em hãy tuyên truyền tới bạn bè, người thân cùng tham gia bảo vệ môi trường công cộng theo gợi ý sau:

- Tình trạng môi trường công cộng mà em đã điều tra.
- Những thói quen không tốt dẫn đến ô nhiễm môi trường.
- Những việc nên làm để bảo vệ sức khoẻ cộng đồng và môi trường công cộng.

Chúng mình nhớ

Đeo khẩu trang nơi công cộng, giữ gìn môi trường công cộng xanh, sạch, đẹp: bỏ rác đúng nơi quy định; không xả nước thải ra đường, chợ,...

MỘT SỐ THUẬT NGỮ

STT	THUẬT NGỮ	TRANG
1	Ca sĩ	19, 20, 23, 24
2	Danh lam thắng cảnh	5, 6, 7, 9, 10, 11, 12
3	Lễ hội	5, 13, 14, 15, 16, 17, 18
4	Môi trường công cộng	49, 50, 51, 52, 53
5	Nghệ sĩ	5, 19, 20, 24
6	Nghề thủ công	5, 31, 32, 35, 36
7	Người có công với cách mạng	38
8	Nhà văn	5, 19, 21, 22, 23, 24
9	Nhạc sĩ	5, 19, 20, 22, 23

TÀI LIỆU CÓ SỬ DỤNG MỘT SỐ HÌNH ẢNH DO CÁC CÁ NHÂN, ĐƠN VỊ CUNG CẤP

TÊN	HÌNH
Báo điện tử Quảng Ninh	Ảnh trang 8-10; Ảnh chủ đề 2 trang 13-18; Ảnh trang 19-21; Ảnh trang 25-26; Ảnh trang 30-32, 34; Ảnh trang 36-37; Ảnh trang 42-44, 47
Hà Thị Hải Yến	Ảnh trang bìa 1; Ảnh 1,2,3 trang 7
Nguyễn Thị Thanh Thủy	Ảnh 10, trang 10
Hoàng Ngọc Nghĩa	Ảnh 5 trang 8; ảnh 9 trang 9
Dương Phượng Đại	Ảnh trang 34, 35
Sở GD&ĐT Quảng Ninh	Ảnh trang 43, 44, 45, 46

